

Na osnovu člana 47. Statuta Dioničkog društva za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, Upravni odbor Društva, na sjednici održanoj dana 09.01.2016. godine, donio je sljedeće:

**Uslove za osiguranje
vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti
za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima**

Uvodne odredbe

Član 1.

Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sljedeća značenja:

- 1) **Osiguravač** – Brčko-gas osiguranje d.d. sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju,
- 2) **Ugovarač osiguranja** – lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima,
- 3) **Vazdušni prevoznik** – preduzeće za vazdušni prevoz (saobraćaj) sa valjanom operativnom licencom,
- 4) **Vazduhoplov** – svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu i koja ispunjava propisane uslove za bezbjednu vazdušnu plovidbu,
- 5) **Let vazduhoplova:**
  - a. **u odnosu na putnika i ručni prtljag** – vrijeme prevoza putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
  - b. **u odnosu na teret i predani prtljag** – vrijeme prevoza tereta i prtljaga od trenutka predaje tereta ili prtljaga avio prevozniku do trenutka njihove isporuke ovlašćenom primaocu,
  - c. **u odnosu na treća lica** – upotrebu vazduhoplova od trenutka davanje snage motorima u svrhu vožnja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je vazduhoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje vazduhoplova pomoću vozila za vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon vazduhoplova, posebno vazdušnim strujama,
- 6) **Usidrenje** – period vremena dok se hidroavion nalazi u plovnom stanju usidren ili privezan, uključivši i porinuće ili izvlačenje iz vode, kada vazduhoplov leti u smislu prethodnog stava ovog člana,
- 7) **Putnik** – svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz saglasnost vlasnika/korisnika ili operatera vazduhoplova, osim članova letачke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova,
- 8) **Treća strana** – svaka pravna ili fizička osoba, osim putnika ili članova letачke i kabinske posade u službi,
- 9) **Domaći vazdušni saobraćaj** – letenje kod koga se mjesto polaska i mjesto opredijeljenja nalazi na teritoriji Republike Srpske, odnosno BiH,
- 10) **Međunarodni vazdušni saobraćaj** – letenje kod koga je mjesto polaska ili mjesto opredijeljenja nalazi na teritoriji dvije države ili na teritoriji jedne države ako je predviđeno međuslijetanje na teritorij druge države,
- 11) **Komercijalna operacija** – operacija vazduhoplova koja se obavlja uz naknadu/najam,

- 12) **Suma osiguranja** – najveći osigurani iznos do koga je Osiguravač u obavezi da naknadi štetu, kada nastupi osigurani slučaj,
- 13) **Premija** – iznos koji Ugovarač osiguranja plaća Osiguravaču po osnovu ugovora o osiguranju,
- 14) **Osigurani slučaj (nesreća)** – događaj na koji se zaključuje ugovor o osiguranju, koji mora biti budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja/putnika/treće osobe, a koji bi mogao dovesti do ostvarenja odštetnog zahtjeva,
- 15) **Korisnik osiguranja** – lice kome se vrši isplata osigurane sume, odnosno naknade,
- 16) **Polisa** – potvrda, odnosno isprava o ugovoru o osiguranju i služi kao dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju,
- 17) **Najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju** (eng. Maximum Take Off Mass, MTOM) – najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova,
- 18) **Specijalno pravo vučenja** (eng. Special Drawing Right, SDR) – obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond.

Opšte odredbe

Član 2.

1. Osiguravač se obavezuje da korisniku osiguranja, a po osnovu odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima, u smislu zakonskih propisa, naknadi:
  - a) štete na licima i štete na stvarima prouzrokovane trećim licima za vrijeme leta vazduhoplova,
  - b) štete na licima koje pretrpi putnik za vrijeme leta vazduhoplova,
  - c) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova,
  - d) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja tereta i predatog prtljaga.
2. U smislu prethodnog stava ovog člana, Osiguravač se obavezuje da trećem licu ili putniku naknadi po njegovom odštetnom zahtjevu sve iznose za koje je ovaj obavezan u smislu propisa, i to:
  - a) za slučaj smrti,
  - b) za slučaj tjelesnih povreda,
  - c) gubitka, oštećenja, uništenja prtljaga i tereta, odnosno štete na imovini trećih osoba.
3. Obaveza Osiguravača u smislu stava 1. i 2. ovog člana ne može preći iznos predviđen polisom osiguranja (suma osiguranja).
4. Ugovorom o osiguranju ne pokrivaju se obaveze pod tačkama c) i d) stava 1. ovog člana ako se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.
5. Ugovorom o osiguranju pokrivene su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaže, nezakonitog prisvajanja vazduhoplova i pobune.
6. Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ugovorom o osiguranju ne pokrivaju se štete zbog rizika rata i terorizma za:
  - a) državne vazduhoplove definisane u skladu sa Čikaškom konvencijom,

- b) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg,
- c) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve),
- d) vezane balone,
- e) papirne zmajeve,
- f) padobrane (uključujući vučene padobrane),
- g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg, i mikrolake vazduhoplove koji se:
  - o koriste u nekomercijalne svrhe ili
  - o koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, koji ne uključuje prelazak državne granice.

Član 3.

1. Osiguravač će naknaditi osiguraniku i troškove sudskih postupaka koji su vođeni u saglasnosti sa Osiguravačem, a u cilju zaštite osiguranika od neopravdanih odštetnih zahtjeva trećih lica i putnika.
2. Ukoliko bi iznos iz prethodnog stava isplaćen radi pobijanja takvog odštetnog zahtjeva bio veći od sume osiguranja, onda bi obaveza Osiguravača da plati troškove sudskog postupka bila ograničena na dio koji je srazmjernan odnosu sudskih troškova i sume osiguranja.

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 4.

1. Ugovor o osiguranju zaključen je kada Ugovarač osiguranja i Osiguravač potpišu polis osiguranja.
2. Ugovor o osiguranju i svi dodaci ugovoru važe samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

Obim pokrića

Član 5.

1. Osiguravač je u obavezi da naknadi štetu koju pretrpe treća lica i putnici u štetnom događaju koji je u neposrednoj uzročnoj vezi sa upotrebom i korištenjem vazduhoplova, i to u slučajevima predviđenim zakonskim propisima i ovim Uslovima.
2. Najniža ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju utvrđena je u zakonom, odnosno podzakonskim propisima u predviđenom iznosu i predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom vazduhoplovu za sve štetne nastale kao posljedica jednog štetnog događaja (osiguranog slučaja). Više vremenski povezanih šteta predstavljaju jedan osigurani slučaj, ukoliko nastanu iz istog razloga.
3. Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ukoliko je ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju viša od najniže osigurane sume po jednom štetnom događaju utvrđene zakonom, odnosno podzakonskim propisima, takva ugovorena osigurana suma predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom štetnom događaju.
4. Osiguranjem odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovanu trećim licima nisu pokrivena štete:
  - a) koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici ili lica koja rade u ime osiguranika, za vrijeme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada u, na i oko osiguranog vazduhoplova,

- b) štete na imovini vlasnika ili korisnika vazduhoplova, odnosno imovini u njegovoj upotrebi.

Isključeni rizici

Član 6.

Osiguravač neće naknaditi štetu u sljedećim slučajevima:

1. odštetni zahtjevi zbog šteta koje su nastale uslijed osiguranikove nemarnosti,
2. za vrijeme dok je vazduhoplovom upravljalo lice koje nema odgovarajuću dozvolu za upravljanje konkretnom vrstom vazduhoplova (u skladu sa zakonskim propisima), izuzev dok se vazduhoplov vozi po zemlji, a njime upravljaju ovlašćeni kvalifikovani mehaničari, koji nisu predviđeni za let,
3. učestvovanjem na vazduhoplovnim utakmicama, izvođenje akrobatskih, rekordnih i sličnih letova koji predstavljaju specijalne rizike (izuzev ako se to izričito ugovori i uz plaćanje dodatne premije),
4. korišćenjem terena – aerodroma – letišta koja nemaju odobrenje nadležnih vazduhoplovnih organa za slijetanje i polijetanje, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku donio pilot koji ima odgovarajuće ovlašćenje vazduhoplovnih organa za donošenje takvih odluka,
5. nepreduzimanjem propisanih, odnosno odgovarajućih mjera predostrožnosti od strane osiguranika u cilju bezbjednosti vazduhoplova za vrijeme dok se ovaj nalazi na otvorenom prostoru,
6. ukrcajem većeg broja putnika ili veće količine tereta od kapaciteta, odnosno od maksimalnog dozvoljenog opterećenja vazduhoplova,
7. ostvarivanjem hemijskog rizika, prilikom upotrebe vazduhoplova za aktiviranje poljoprivrednih i šumskih površina, izuzev ako se posebno ugovori uz dodatnu premiju,
8. dok se vazduhoplov nalazi van geografskih granica navedenih u polisi, izuzev u slučaju više sile.

Početak i trajanje osiguranja

Član 7.

1. Kod osiguranja na određeno vrijeme, osiguranje počinje po isteku 24-tog sata, odnosno časa i minuta ako su isti navedeni, dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata, odnosno časa i minuta ako su isti navedeni, dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja, po vremenu u BiH, ako nije drugačije ugovoreno.
2. Osiguranje vazduhoplova na određeno putovanje počinje od trenutka kada se vazduhoplov stavi u pokret radi izvršenja osiguranog putovanja u polaznom mjestu (navedenom u polisi) i traje dok vazduhoplov ne završi sa kretanjem neposredno poslije sletanja u mjestu opredijeljenja (navedenom u polisi).

Obaveza osiguranika

Član 8.

Osiguranik je dužan:

- 1) da prilikom zaključenja ugovora o osiguranju prijavi sve okolnosti koje mogu uticati na ocjenu rizika,

- 2) da za vrijeme trajanja osiguranja ne preuzima, bez saglasnosti Osiguravača, nikakve radnje kojima se povećava rizik i da takve radnje ne dozvoli trećim licima,
- 3) da za osigurani vazduhoplov vodi sve zakonskim i drugim propisima predviđene isprave i knjige, i da ih na zahtjev Osiguravača dostavi na uvid,
- 4) da se prema osiguranikovom vazduhoplovu odnosi sa pažnjom dobrog privrednika i preuzima sve potrebne mjere u cilju obezbjeđenja njegove sigurnosti,
- 5) da preduzme, po mogućnosti u saglasnosti sa Osiguravačem sve razumne mjere u cilju izbjegavanja, odnosno smanjenja šteta,
- 6) da o nastalom gubitku ili šteti odmah obavijesti Osiguravača i preduzme mjere u cilju obezbjeđenja oštećenog vazduhoplova, njegove opreme i pribora,
- 7) da dostavi Osiguravaču na uvid svu dokumentaciju i podatke o mjestu nesreće i njenim okolnostima,
- 8) da odmah obavijesti Osiguravača ukoliko se protiv njega ili lica za koje odgovara vodi kazneni postupak ili spor ili ako je protiv njega podnijeta optužnica, te o tome dostavi svu dokumentaciju,
- 9) da, na njegov zahtjev, vođenje eventualnog pravnog spora prepusti Osiguravaču.

Obaveza Osiguravača

Član 9.

1. Obaveza Osiguravača nastupa:
  - 1) kada nadležni upravni organ ili sud utvrdi osigurnikovu odgovornost,
  - 2) kada Osiguravač u sporazumu sa osiguranikom i oštećenim utvrdi osigurnikovu odgovornost i to u slučajevima kada osiguranik po propisima nije dužan štetni događaj da prijavi nadležnom organu.
2. Osiguravač je dužan da pruži odštetne zahtjeve kako po osnovi tako i po visini, da naknadi opravdane zahtjeve i pobrine se za odbranu osiguranika prema neosnovanim ili pretjeranim odštetnim zahtjevima.
3. Troškove odbrane osiguranika u kaznenom postupku plaća Osiguravač samo u slučaju ako je pristao na branioca i obavezao se da podmiri troškove.

Način i rokovi obračuna i plaćanja premije

Član 10.

Premija se plaća odjednom i to unaprijed za cijelo ugovoreno trajanje osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Naknada štete

Član 11.

1. Utvrđivanje štete iz osnova odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štete prouzrokovane trećim licima i putnicima vrši Osiguravač zajedno sa osiguranikom, odnosno ukoliko dođe do spora, sud.
2. Osiguranik ne smije bez saglasnosti Osiguravača priznati svoju odgovornost za štetu nanesenu trećim licima i putnicima. Ukoliko osiguranik učini takvo priznanje, ono ne obavezuje Osiguravača koji je dužan dati naknadu samo ako se naknadno utvrdi da je osiguranik stvarno odgovoran za nastalu štetu.

3. Osiguranik je dužan platiti nastalu štetu u skladu sa zakonskim propisima.

Rješavanje sporova

Član 12.

1. U slučaju spora između Ugovarača osiguranja, odnosno putnika/korisnika osiguranja i Osiguravača nadležan je Osnovni sud u Brčkom.
2. Kod vazduhoplova koji se reosiguravaju u inostranstvu, u slučaju kolizije odredbi uslova koje je predvidio inostrani reosiguravač sa odredbama ovih Uslova, primjeniće se odredbe inostranog reosiguravača.

Regres

Član 13.

1. Isplatom naknade na Osiguravača, u granicama isplaćene naknade, prelaze sva prava koja osiguranik ima prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu.
2. Osiguranik je dužan da obezbijedi pravo na naknadu štete od lica odgovornog za štetu i da ga na zahtjev Osiguravača prenese na njega, kao i da pruži Osiguravaču pomoć u ostvarenju tog prava.
3. Ukoliko je prelaz prava na Osiguravača djelimično ili u cjelosti onemogućen krivicom osiguranika, Osiguravač se u odgovarajućoj mjeri oslobađa svojih obaveza prema osiguraniku.

Vazdušna plovidba

Član 14.

Osiguranje o ovim Uslovima obuhvata letove koji se obavljaju pod normalnim uslovima i okolnostima u vazdušnom prostoru Evrope, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Povrat premije za vazduhoplove van saobraćaja

Član 15.

1. Ako se osigurani vazduhoplov nalazi izvan saobraćaja najmanje 30 dana neprekidno, odnosno onoliko uzastopnih dana koliko je predviđeno u polisi, osiguranik ima pravo na povrat premije ali samo za dane iznad 30 dana, odnosno broja dana nekorišćenja vazduhoplova, po sistemu „pro rata temporis“.
2. Odredba iz prethodnog stava ne odnosi se na vazduhoplove koji su pričinili štetu pokrivenu ovim osiguranjem, kao i na vazduhoplove osigurane na period kraći od godinu dana.
3. Uz zahtjev za povrat premije u smislu ovog člana, osiguranik je dužan da dostavi dokaze da se vazduhoplov stvarno nalazio izvan saobraćaja određeni period, kao i izjavu da vazduhoplov nije pričinio štetu koja bi teretila osiguranje.

Prenos prava iz osiguranja

Član 16.

1. Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguranjem po ovim Uslovima pokriven je samo interes osiguranika navedenog u polisi.
2. Osiguranik ne može, bez pristanka Osiguravača, svoja prava iz osiguranja prenositi na treća lica.

Završne odredbe

Član 17.

1. Ovi Uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima stupaju na snagu i primjenjuju se danom donošenja.
2. Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima koje je donio Upravni odbor Društva decembra 2005. godine.
3. Za sve što nije regulisano ovim Uslovima, po pitanju odgovornosti vazduhoplova za štetu koju prouzrokuje putnicima i trećim licima primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje vazduhoplovstvo u Bosni i Hercegovini, kao i odredbe ostalih pozitivnih zakonskih propisa.

U Brčkom, 09.01.2016. godine

UPRAVNI ODBOR
Predsjednik

Cvijetin Sofić